

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

КРИВОРІЗЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

ФАКУЛЬТЕТ № 2

**(ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ПРАВА ТА
ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ)**

КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОСОБЛИВОСТІ ПРОТИДІЇ КРИМІНАЛЬНИМ
ПРАВОПОРУШЕННЯМ У ПРОМИСЛОВОМУ РЕГІОНІ.**

Галузь знань 26 Цивільна безпека
Спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Правоохоронна діяльність»
Шифр за ОПП: ОК 25

Мова навчання: українська

Розробник:

Володимир ГОСПОДАРЕНКО,

старший викладач кафедри кримінально-правових дисциплін факультету № 2
КННІ ДонДУВС, к.ю.н.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
кримінально-правових дисциплін факультету №2 КННІ ДонДУВС.

Протокол № 6 від «22».01.2025

Завідувач кафедри _____

Дмитро ПИЛИПЕНКО

Робочу програму погоджено з керівником проектної (робочої) групи ОПП
«Правоохоронна діяльність»

Керівник проектної (робочої) групи _____

Тимур ЛОСКУТОВ

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1.ВСТУП

1.1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Мова навчання:	українська
Статус навчальної дисципліни:	Обов'язкова
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин:	120
Модулів	1
Змістових модулів:	2
Рік підготовки:	3-й
Семестр:	5-й
Лекції:	20 годин
Семінарські:	20 годин
Практичні:	-
Самостійна робота:	80 годин
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено
Підсумковий семестровий контроль:	залік
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить	1:2

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування знань та підготовка фахівців у правоохоронній сфері в частині особливості протидії злочинності в промислових регіонах України. Знати особливості злочинності в промислових регіонах України, специфічні чинники промислових регіонів в Україні, які впливають на злочинність. Знати особливості протидії злочинності в промислових регіонів України.

Завдання: формування глибоких теоретичних знань з курсу «Особливості протидії кримінальних правопорушень у промисловому регіоні». Навчити здобувачів проводити кримінологічний аналіз, виявляти регіональні чинники, які впливають на злочинність, знати особливості злочинності в промисловому регіоні. Опанувати сучасні методи протидії

злочинності, та застосовувати їх з урахуванням особливості злочинності в промисловому регіоні.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Міждисциплінарні зв'язки: Кримінальне право, Кримінальний процес, Криміналістика, Основи оперативно-розшукової діяльності.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- особливості злочинності в промисловому регіоні.
- специфічні чинники промислових регіонів, які впливають на злочинність.
- особливості кримінологічних детермінантів в промислових регіонів.
- методологію вивчення злочинності в промисловому регіоні.
- проведення кримінологічного аналізу в промисловому регіоні.
- особливості окремих видів злочинності в промисловому регіоні.
- сучасні методи та інструменти запобігання злочинності в діяльності правоохоронних органів.

вміти:

- аналізувати кримінологічні данні про злочинність. Аналізувати регіональні чинники промислових регіонів, які впливають на злочинність в промисловому регіоні.
- працювати з криміналістичною інформацією, вміти розрізняти кримінологічну інформацію від інших видів інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.
- оцінювати сучасний стан злочинності в промисловому регіоні, з урахуванням регіональних чинників.
- застосовувати сучасні методи та інструменти в попередженні злочинності, з урахуванням особливостей промислового регіону.
- розробляти прогноз розвитку злочинності та програму попередження злочинності.
- використовувати сучасні методи і засоби системного аналізу, імітаційного моделювання, збирання та оброблення інформації для аналізу варіантів і прийняття рішень при виконанні професійних завдань.
- аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток дій правопорушників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

Навчальна дисципліна «Особливості протидії кримінальним правопорушенням у промисловому регіоні» спрямована на опанування наступних результатів навчання:

Результати навчання дисципліни	Програмні результати навчання		
	ПРН 10	ПРН 24	ПРН 25
Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.	+		
Знати та розуміти зміст, завдання та функції протидії кримінальним правопорушенням з урахуванням особливостей промислового регіону.		+	
Визначати особливості розслідування кримінальних правопорушень у промисловому регіоні, організувати ефективну взаємодію з правоохоронними органами при розслідуванні кримінальних правопорушень у промисловому регіоні.			+

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					Самостійна робота
	Усього	л	с	п	лаб	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1.						
Тема №1. Регіональні особливості злочинності. Особливості злочинності в промисловому регіоні.	10	2	2	-	-	6
Тема № 2. Методика кримінологічного аналізу злочинності в промислових регіонах	10	2	2	-	-	6
Тема № 3. Кримінологічний аналіз	10	2	2	-	-	6

регіональних особливостей злочинності та регіональні факторів, які впливають на злочинність. Кримінологічна кваліфікація регіонів.						
Тема № 4. Теоретично-методологічні основи вивчення кримінологічних детермінантів злочинності в промислових регіонів.	10	2	2	-	-	6
Тема № 5. Кримінологічні особливості загальнокримінальної насильницької злочинності в промислових регіонів України.	10	2	2	-	-	6
Тема № 6. Кримінологічні особливості злочинності неповнолітніх в промислових регіонів України.	10	2	2	-	-	6
Тема № 7. Кримінологічні особливості злочинності у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів у промислових регіонів України.	10	-	-	-	-	10
Змістовий модуль 2.						
Тема № 8. Профілактика кримінальних правопорушень, як основний засіб протидії злочинності у промисловому регіоні. Рівні, методи, види та форми профілактики кримінальних правопорушень у промисловому регіоні.	10	2	2	-	-	6
Тема № 9. Теоретичні	10	2	2	-	-	6

основи загальносоціального запобігання злочинності в промислових регіонів.						
Тема № 10. Спеціально-кримінологічні заходи запобігання злочинності в промислових регіонів України.	10	2	2	-	-	6
Тема № 11. Протидія окремим видам злочинності (насильницьким, організованої, професійної, економічної злочинності) в промислових регіонів України.	10	2	2	-	-	6
Тема № 12. Протидія підліткової злочинності у промисловому регіоні.	10	-	-	-	-	10
Усього годин	120	20	20	-	-	80

4. ПРОГРАММА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема №1. Регіональні особливості злочинності. Особливості злочинності в промисловому регіоні.

Поняття регіону в Кримінології. Поняття та значення географії злочинності, та її відмінність від поняття топології злочинності. Кваліфікація регіонів. Поняття та особливості промислового регіону. Регіональні чинники, які впливають на злочинність: природна середовище, природні ресурси регіону, економіка регіону, демографічний стан регіону, особливості суспільства, культурний рівень населення, історична обумовленість регіону. Показники злочинності: рівень (стан) злочинності, коефіцієнт злочинності, динаміка злочинності, структура злочинності. Поняття та значення поняття кримінологічне ураження.

Тема № 2. Методика кримінологічного аналізу злочинності в промислових регіонах.

Поняття метода, як інструмента кримінологічного дослідження. Методологічний підхід до дослідження злочинності в промисловому регіоні. Система методів. Загальні філософські методи дослідження. Загальнонаукові методи дослідження. Методи окремих наук. Метод: оцінки експертних

оцінок, метод опитування, модулювання, метод експерименту, метод масового статистичного спостереження, метод аналізу статистичних даних, комплексний та системний аналіз. Табличний спосіб зображення статистичних даних. Графічні методи узагальнення статистичних даних. Картографічний метод та кримінологічне картографування.

Тема № 3. Кримінологічний аналіз регіональних особливостей злочинності та регіональні факторів, які впливають на злочинність. Кримінологічна кваліфікація регіонів.

Поняття кримінологічного аналізу. Завдання та функції кримінологічного аналізу. Види та рівні кримінологічного аналізу. Поняття кримінологічної інформації. Критерії кримінологічної інформації. Основні елементи кримінологічного аналізу регіону: розробка програми і плану дослідження, вибір методів дослідження, організація аналізу злочинності в регіоні, безпосередній збір інформації, статистична обробка та аналіз зібраної інформації, узагальнення отриманої інформації, надання висновків та пропозиції.

Кримінологічна кваліфікація регіонів.

Тема № 4. Теоретично-методологічні основи вивчення кримінологічних детермінантів злочинності в промислових регіонів.

Поняття кримінологічних детермінантів. Кваліфікація кримінологічних детермінантів. Критерії визначення факторів, які слід вважати кримінологічними детермінантами. Географічні фактори що впливають на формування злочинності в промисловому регіоні. Історичні умови, які впливають на формування злочинності в промисловому регіоні. Соціально-економічні фактори детермінації злочинності в промисловому регіоні: рівень безробіття, рівень доходів населення промислового регіону, рівень життя, демографічний стан населення промислового регіону, демографічна структура промислового регіону, міграція, рівень урбанізації, щільність населення.

Тема № 5. Кримінологічні особливості загально кримінальної насильницької злочинності в промислових регіонів України.

Загальна характеристика злочинності в промисловому регіоні. Поняття насильницької злочинності та види насильницької злочинності. Значення насильницької злочинності на загальну кримінологічну картину регіону. Рівень та ціна насильницької злочинності. Структура насильницької злочинності. Динаміка насильницької злочинності. Географія насильницької злочинності.

Тема № 6. Кримінологічні особливості злочинності неповнолітніх в промислових регіонів України.

Поняття неповнолітньої злочинності. Неповнолітня особа, як особа злочинця. Основні показники неповнолітньої злочинності. Кримінологічні детермінанти неповнолітньої злочинності в промисловому регіоні.

Тема № 7. Кримінологічні особливості злочинності у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів у промислових регіонів України.

Загальна характеристика злочинності у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів. Основні показники злочинів у сфері обігу наркотичних речовин. Регіональні чинники, які впливають на злочинність у сфері обігу наркотичних речовин. Кримінологічні детермінанти злочинності у сфері обігу наркотичних речовин в промисловому регіоні.

Тема № 8. Профілактика кримінальних правопорушень, як основний засіб протидії злочинності у промисловому регіоні. Рівні, методи, види та форми профілактики кримінальних правопорушень у промисловому регіоні.

Поняття профілактики злочинності. Завдання та функції профілактики злочинності. Суб'єкти профілактики злочинності. Рівні, методи, види та форми профілактики злочинності в промисловому регіоні.

Тема № 9. Теоретичні основи загально соціального запобігання злочинності в промислових регіонів.

Поняття кримінальної політики. Мета кримінальної політики. Законодавча база формування кримінальної політики. Суб'єкти формування кримінальної політики. Рівні кримінальної політики.

Соціальні програми та розвиток соціальної інфраструктури, в контексті запобігання злочинності.

Тема № 10. Спеціально-кримінологічні заходи запобігання злочинності в промислових регіонів України.

Кримінологічне прогнозування, як спеціально-кримінологічний захід запобігання злочинності. Прогностика. Поява прогнозування злочинності. Прогнозування злочинності як наукове передбачення основних змін (тенденцій, закономірностей) розвитку злочинності або ймовірності вчинення злочину конкретними особами в доступному для огляду майбутньому. Прогнозування появи нових суспільно небезпечних явищ, що вимагають своєчасної криміналізації.

Прогнозування втрати суспільної безпеки окремих видів злочинів, що вимагають декриміналізації. Прогнозування ефективності дії кримінально-правових норм, профілактичних заходів.

Види прогнозування злочинності: 1) прогнозування злочинності; 2) прогнозування індивідуальної злочинної поведінки; 3) прогнозування можливого розвитку деяких видів людської поведінки в нові суспільно небезпечні форми, що вимагають своєчасної криміналізації.

Програми запобігання кримінальних правопорушень як один із основних інструментів профілактики і боротьби зі злочинністю. Значення програм запобігання кримінальних правопорушень в державній кримінально-правовій політиці. Державні органи і установи які займаються розробкою програм запобігання кримінальних правопорушень. Основні принципи запобігання кримінальних правопорушень. План розробки програм запобігання кримінальних правопорушень: а) збір та обробка кримінологічної інформації та визначення основних завдань і планових термінів; б) аналіз суб'єктами протидії злочинності оперативної обстановки і криміногенної ситуації на території що обслуговується; в) розробка програми директиви з виконанням поставлених завдань; г) узгодження програми; д) управління реалізацією; е) контроль і оцінка результатів програми по запобіганню кримінологічних правопорушень

Тема № 11. Протидія окремим видам злочинності (насильницьким, організованої, професійної, економічної злочинності) в промислових регіонів України.

Засоби протидії злочинності. Проблеми кримінологічного попередження злочинності в промисловому регіоні. Проблеми кримінологічної профілактики злочинності в промисловому регіоні. Регіональні особливості протидії злочинності в промисловому регіоні.

Тема № 12. Протидія злочинності неповнолітніх у промисловому регіоні.

Особливості протидії злочинності неповнолітніх в промисловому регіоні. Суб'єкти протидії злочинності неповнолітніх в промисловому регіоні. Рівні протидії злочинності неповнолітніх в промисловому регіоні. Форми і методи протидії злочинності неповнолітніх в промисловому регіоні. Зарубіжний досвід у протидії злочинності неповнолітніх.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання;
- активні методи навчання, у тому числі шляхом моделювання ситуацій при вирішенні практичних задач.

Поточне оцінювання знань Здобувачів на денній та заочній формах здобуття вищої освіти в Університеті здійснюється за 4-бальною системою, де 5 балів відповідає оцінці «відмінно», 4 бали відповідає оцінці «добре», 3 бали відповідає оцінці «задовільно», 0 балів відповідає оцінці

«незадовільно».

Підсумкове/семестрове оцінювання знань Здобувачів за результатами вивчення освітніх компонент на денній та заочній формах здобуття вищої освіти в Університеті здійснюється за 100-бальною уніфікованою системою, яка поширюється на всі навчальні дисципліни незалежно від обсягу та тривалості викладання. Розподіл балів за формами організації освітнього процесу наведений в таблиці (див. Таблицю 1).

Таблиця 1. Розподіл балів за формами організації освітнього процесу.

Денна форма	Заочна форма
Аудиторна робота – 40 балів	Аудиторна робота – 20 балів
Самостійна робота – 20 балів	Самостійна робота – 40 балів
Залік/екзамен – 40 балів	Залік/екзамен – 40 балів
Усього за навчальну дисципліну – 100 балів	Усього за навчальну дисципліну – 100 балів

Для денної форми навчання поточна успішність (кількість балів) Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях) визначається за такою формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 8 =$$

поточна успішність (кількість балів) Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях), для яких оцінювання результатів навчання здійснюється за контрольними нормативами, визначається за такою формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість нормативів за семестр за аудиторну роботу}} * 8 =$$

Коефіцієнт максимально можливого балу за аудиторну роботу, який для денної форми навчання складає 8, визначається шляхом ділення максимального балу за аудиторну роботу на максимально можливу оцінку ($40/5=8$).

Розподіл 20 балів за самостійну роботу визначається рішенням кафедри з урахуванням змісту запропонованих у методичних рекомендаціях завдань на її виконання.

Для заочної форми навчання поточна успішність (кількість балів)

Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях) визначається за такою формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

поточна успішність (кількість балів) Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях), для яких оцінювання результатів навчання здійснюється за контрольними нормативами, визначається за такою формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість нормативів за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

Коефіцієнт максимально можливого балу за аудиторну роботу, який для заочної форми навчання складає 4, визначається шляхом ділення максимального балу за аудиторну роботу на максимально можливу оцінку ($20/5=4$).

Розподіл 40 балів за самостійну роботу визначається рішенням кафедри з урахуванням змісту запропонованих у методичних рекомендаціях завдань на її виконання.

Підсумковий контроль – залік, складається здобувачами в обов'язковому порядку.

– 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

– 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

– 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

– 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
82–89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками
75–81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок
67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків
60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля)

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові (основні) джерела:

1. Абакіна-Пілявська Л.М., Бабенко А. М., Баранівський В. Т. Кримінологія: підручник 2-ге вид., перероб. та доп. Х. : Право, 2018. 416 с.

2. Бабенко А.М. Запобігання злочинності в регіонах України: концептуально-методологічний та пракселогічний вимір: моногр./А.М. Бабенко- Одеса: ОДУВС, 2014.- 416 с.
3. Бабенко А. М., Бусол О. Ю., Костенко О. М. Кримінологія: підручник. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків: Право, 2018. 416 с.
4. Бесчастний В. М. Кримінологічне забезпечення протидії злочинності в Україні : монографія. Харків, 2017. 360 с
5. Аналіз та прогноз злочинності: конспект лекцій. Київ: НАВС, 2015
6. Богатирьов І.Г. Кримінологія: підручник. Київ: Дакор, 2019. 352 с.
7. Вепрецький Р.С. Феноменологія злочинності в регіоні:[монографія]/Р.С.Вепрецький.- Х.:Золота миля, 2014.-324 с.
8. Головкін Б.М. Кримінологія: підручник. Київ: Видавництво "Право", 2020. 270 с.
9. Сметаніна Н. В. Наукові підходи до теорії злочинності у сучасній українській кримінології: монографія; за заг. ред. В. В. Голіни. Харків: Право, 2016. 192 с.

Допоміжна література:

1. Литвинов О. М., Орлов Ю. В. Нариси з кримінології постмодерну. Харків: Право, 2019. 278 с.
2. Голіна В. В., Колодяжний М. Г., Шрамко С. С. Громадськість у запобіганні і протидії злочинності: вітчизняний та міжнародний досвід: монографія. Харків: Право, 2017. 284 с.
3. Медицький І. Б. Наслідки злочинності в Україні: теоретичні і прикладні аспекти: монографія. Івано-Франківськ: Супрун В. П., 2020. 314 с.
4. Титаренко О. О. Державне програмування протидії злочинності в Україні: монографія. Харків: Промарт, 2019. 698 с.
5. Ісмайлов К.Ю., Литвиненко Т.А., Тихонович Л.А. Довідник юридичних термінів. Харків: Видавництво «Лідер», 2017. 240 с.
6. Користін О.Є., Свиридчук Н.П. Оцінювання ризиків організованої злочинності. Наука і правоохоронна. 2016. № 4 (34). С. 127–131.
7. Батиргераєва В. С., Дубович О. В. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинності осіб без визначеного місця проживання в Україні: монографія. Харків: Право, 2015. 264 с.
8. Колодяжний М. Г. Стратегія зменшення можливостей учинення злочинів: зарубіжні реалії, перспективи запровадження в Україні: монографія. Харків: Право, 2018. 228 с.
9. Рогач О.Я., Белов Д.М. Категорія «парадигма» в сучасних умовах функціонування української держави: теоретичні засади. Аналітично-порівняльне правознавство. № 1. 2022. С. 37–42.
10. Колесник Л.А., Мороз Н.О., Зінчук І.С. Сучасні тенденції злочинності серед молоді: методична розробка. Новоград-Волинський : Новоград-Волинський медичний коледж, 2017. 26 с.

11. Бабенко А.М. Кримінологічна оцінка ризиків і загроз у контексті захисту критичної інфраструктури в Україні (регіональний аспект). *Право і суспільство*. 2018. № 7. С. 25–34

12. Бабенко А.М. Сучасний стан та тенденції наркозлочинності, вбивств та самогубств у містах і сільських районах України: кримінологічний вимір та запобігання/ *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ: науковий журнал*. 2018. Спеціальний випуск №1 (91) «Протидія наркозлочинності в Україні та у світі: проблеми та шляхи їх вирішення». Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. С. 16–26.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: Закону України 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141 (з наступними змінами та доповненнями).

2. Кримінальний кодекс України: закон України від 05.04.2001 №2341- III// База даних «Законодавство України/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 07.07.2023).

3. Кримінальний процесуальний кодекс України: закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 07.07.2023).

4. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: закон України від 23.02.2006 № 3477-IV // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15> (дата звернення: 01.09.2022).

5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення: закон України від 07.04.2011 № 3207-VI // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3207-17> (дата звернення: 01.09.2022).

6. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними: закон України від 15.02.1995 № 62/95-ВР // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 01.09.2022).

7. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: закон України від 15.02.1995 № 62/95-ВР // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-18>.

8. Про боротьбу з тероризмом: закон України від 20.03.2003 № 638-IV // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15> (дата звернення: 01.09.2022).

9. Про запобігання та протидію домашньому насильству: закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19> (дата звернення: 01.09.2022).

10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення кримінальної відповідальності за колабораційну діяльність: закон України від 03.03.2022 №2108-IX// База даних «законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2108-20#Text> (дата звернення: 01.09.2022).

11. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо забезпечення протидії несанкціонованому поширенню інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчиненому в умовах воєнного або надзвичайного стану: закон України від 24.03.2022 №2160-IX// База даних «законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2160-%D0%86%D0%A5#Text> (дата звернення: 01.09.2022).

12. Про внесення змін до статті 114² Кримінального кодексу України щодо удосконалення відповідальності за несанкціоноване розповсюдження інформації про засоби протидії збройній агресії Російської Федерації: закон України від 01.04.2022 № 2178-IX// База даних «законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2178-20#n5> (дата звернення: 01.09.2022).

13. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо удосконалення відповідальності за колабораційну діяльність та особливостей застосування запобіжних заходів за вчинення злочинів проти основ національної та громадської безпеки: закон України від 14.04.2022 №2198-IX// База даних «законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2198-20#n8> (дата звернення: 01.09.2022).

14. Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України в умовах дії режиму воєнного стану: закон України від 03.03.2022 №2113-IX// База даних «законодавство України»/Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2113-20#n7> (дата звернення: 02.09.2022).

15. Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за мародерство: закон України від 03.03.2022 №2117-IX// База даних «законодавство України»/Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2117-20#n6> (дата звернення: 02.09.2022).

16. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні

правопорушення, Кримінального кодексу України та інших законів України щодо врегулювання окремих питань діяльності Національної поліції України під час дії воєнного стану: закон України від 21.03.2023 №3000-IX// База даних «законодавство України»/Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3000-20#n13> (дата звернення: 12.07.2023).

17. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей несення військової служби в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці: закон України від 13.12.2022 №2839-IX// База даних «законодавство України»/Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2839-20#n64> (дата звернення: 12.07.2023).

18. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення кримінальної відповідальності за виготовлення та поширення забороненої інформаційної продукції: закон України від 03.03.2022 №2110-IX//База даних «законодавство України»/Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2110-20#n14> (дата звернення: 02.09.2022).

19. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо усунення суперечностей у караності кримінальних правопорушень: закон України від 13.07.2023 №3233-IX//База даних «законодавство України»/Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3233-20#Text> (дата звернення: 01.08.2023).

Інформаційні ресурси

1. Інформаційно-телекомунікаційна система «МІА:Освіта» (доступ індивідуальний);
2. Верховна Рада України – www.rada.gov.ua
3. Президент України – www.president.gov.ua
4. Кабінет Міністрів України – www.kmu.gov.ua
5. Державна служба статистики України – <https://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Верховного Суду – <https://supreme.court.gov.ua>
7. Офіційний сайт Міністерства юстиції України – <https://minjust.gov.ua>
8. Офіційний сайт МВС України – <https://mvs.gov.ua/uk>
9. Єдиний державний реєстр судових рішень – <https://reyestr.court.gov.ua/>